

MEMO

Datum : 21 november 2016

Aan : DB Regio

Van : Ambtelijk kernteam

Onderwerp : **Vorbereiding vijf inhoudelijke bespreekpunten over MJP**

PROCEDURE

Het verzoek aan de bestuurders van DB regio is om **vóóraf** aan de vergadering van DB regio van 24 november 2016 bij de bestuurders van de regio die u vertegenwoordigt te sonderen of de onderstaande adviezen van het kernteam onderschreven kunnen worden. Mocht er vanuit enkele geledingen geen steun voor de adviezen zijn dan is het van belang dit in DB regio te bespreken. Doel van deze aanpak is om als regio unaniem achter de punten te staan die door de regio ingebracht gaan worden in de stuurgroep NCG van 5 december en het Nationaal bestuurlijk overleg (NBO) van 6 december. Indien niet tot unanimitéit gekomen kan worden moet in DB regio besproken worden of het betreffende punt wel op de agenda van resp. de stuurgroep NCG of het NBO opgevoerd moet worden.

SAMENVATTEND OVERZICHT VAN ALLE ADVIEZENNieuwbouw

- Vanuit de regio een voorlopig standpunt innemen over al dan niet instemmen met de voorliggende regeling;
- Het tijdelijk bestuurlijk platform het mandaat geven om gesprekken te voeren/druk te zetten.
- De nieuwbouwregeling agenderen voor het NBO op 6 december 2016

Waardevermeerdering

- Vanuit de regio niet in te stemmen met de aanvullende voorwaarde van de minister.
- Hameren op een spoedig besluit van de minister, conform het advies van beide stuurgroepen.
- Het standpunt unaniem in de stuurgroep NCG van 5/12 én in het Nationaal Bestuurlijk Overleg van 6/12 naar voren brengen.

Koop

- Unaniem pleiten voor opname van een (voorwaardelijke) koopregeling in het MJP in de Bestuurlijke Stuurgroep NCG van 5/12, waarbij niet het budget leidend is maar de maatschappelijke noodzaak;
- Indien de NCG hierin niet meegaat, dan dit punt opschalen naar het NBO van 6/12 en binnen dit overleg het standpunt als Regio unaniem naar voren brengen.

Termijn om binnen vijf jaar 'op norm te komen' voor versterking

- Als regio in de bestuurlijke stuurgroep van 5/12 eisen dat de periode van vijf jaar zoals de minister deze bedoeld heeft, in het MJP verwoord worden

- Indien de NCG hier niet in mee wil gaan, dan dit punt opschalen naar het NBO van 6/12 en de minister hierop aanspreken.

Handhaving: VTH en BRZO

VTH (vergunningen, toezicht, handhaving)

- In de bestuurlijke stuurgroep op 5/12 voor te stellen aan NCG om op korte termijn regionale expertsessies te beleggen en verwachtingen en mogelijkheden rondom handhaving te bespreken.

BRZO

- In het NBO van 6 december de minister aanspreken op het nog steeds ontbreken van de beoordelingsmethode.
- In het NBO aandringen op een ministeriële beleidsuitspraak over het toezicht op het niet-naleven van het BRZO op het punt van het aardgaswinning-geïnduceerde aardbevingsrisico.

Financiële basisafspraken

- In de stuurgroep van 5/12 de NCG vragen naar de stand van zaken. Wat gaat de NCG bij de VJN 2017 vragen?
- Tijdens de stuurgroep op 5/12 met de NCG bespreken of een gezamenlijke strategie nodig is richting de minister om druk te zetten om hem middelen bij de VJN te laten claimen binnen het kabinet.

Wetsvoorstel positie NCG

Advies: volgt nog.

I] Inleiding

In DB regio van maandag 14 november 2016 is afgesproken om vijf inhoudelijke punten nader uit te werken ten behoeve van de bestuurlijke stuurgroep op 5/12 en het Nationaal bestuurlijk overleg op 6/12.

Het gaat om:

- 1) Regelingen/instrumenten
- 2) Termijn van 5 jaren om 'op norm' te komen
- 3) VTH en BRZO
- 4) Financiële basisafspraken
- 5) Wetsvoorstel.

In deze notitie wordt per punt inhoudelijk een ambtelijk advies gegeven en per punt wordt aangegeven wanneer het moet worden ingebracht (kan het wachten tot de bestuurlijke stuurgroep op 5/12, dient het besproken te worden in het NBO of is eerdere bespreking wenselijk/noodzakelijk?).

II] Welk tijdspad is van kracht tot de bekendmaking van het MJP

maandag 21 november	vernieuwde wettekst positie NCG gereed annotatie naar leden DB regio tbv ingelaste vergadering 24 november
Donderdag 24 november	DB Regio over 5 punten NBO Conference call met EZ en NCG over wetsontwerp
Donderdag 1 december	NCG levert agenda voor NBO NCG levert oplegger over doorgevoerde aanpassingen in MJP
Vrijdag 2 december	DB Regio (NB. wellicht AB i.p.v. DB? -> op 24/11 over besluiten)
Maandag 5 december	Bestuurlijke stuurgroep NCG
Dinsdag 6 december	vooroverleg AB (rol- en taakverdeling) van 17 tot 18 uur NBO met minister Kamp van 18.00 tot 19.45 uur
Donderdag 8 december	NCG stuurt laatste versie MJP aan gemeenten
Dinsdag 13 december	MJP in alle colleges ter instemming
Vrijdag 23 december	MJP ter vaststelling in ministerraad (en daarna bekendmaking definitief MJP door minister Kamp)

III] Vijf punten vanuit de regio**Regelingen/Instrumenten**

Ondanks dat er veel is gebeurd bestaat ook teleurstelling over het nog niet volledig gevuld zijn van de gereedschapskist van de NCG Mede gelet op de op handen zijnde gesprekken met bewoners over de versterking van hun huis is dit wel noodzakelijk. Inhoudelijk spitst de discussie zich toe op 3 regelingen:

NIEUWBOUW

Inhoud:

Op basis van het overleg tussen DB Regio en de NCG is afgelopen week het volgende afgesproken:

1. De NCG bespreekt op een zo kort mogelijke termijn met NAM de voorgestelde wijzigingen: "uitzondering hierop" veranderen in "uitzondering op de regel", en daarnaast de werkingsduur vastleggen voor de termijn van 2 jaar i.p.v. 1 jaar. Ook ontwerpt NCG met NAM een stroomschema voor de afhandeling van aanvragen voor binnen de 0,1 alsook de 0,04g contour. Met het stroomschema moet duidelijk worden hoe de regeling in praktijk gaat werken;
2. De NCG motiveert de afwijking van preventief versterken, dan wel versterking achteraf voor het gebied tussen 0,04 en 0,1 g, aangezien er nu geen inhoudelijke onderbouwing onder ligt;
3. De NCG overlegt met de departementen om de aansprakelijkheid van NAM een plek te geven in of het bouwbesluit of de mijnbouwwet. Dat wordt een discussiepunt voor het Nationaal Bestuurlijk Overleg.
4. De Regio werkt aan een voorstel namens de regio om het Rijk aansprakelijk te stellen voor meerkosten. De NCG kan hierbij ondersteunen.
5. Er is een tijdelijk bestuurlijk platform met burgemeester den Oudsten, wethouder Van der Schaaf, burgemeester Bakker en NCG Alders.

Concept: Voorstel ten aanzien van aansprakelijk stellen meerkosten Rijk.

Volgens de stad Groningen is dit voorstel aan de orde als punten 1 t/m 3 onvoldoende worden ingevuld voor de regio, dan wel dat deze mogelijkheid er is als de regeling in de praktijk niet de goede uitwerking heeft. Denkbaar is een fonds/voorziening voor knelpunten, te beheren door de NCG.

Toetsing voor bepalen wanneer regeling niet werkt zijn:

- aantal gebouwen dat niet aardbevingsbestendig gebouwd worden (dan wel geen overeenkomst onder ligt om achteraf te versterken),
- aantal zaken die aangemeld worden voor arbitrage en individuele casuïstiek (immers, een gebouw als het Forum of gebouw UMCG is echt maatwerk en gaat gepaard met miljoenen extra kosten).

Overwegingen:

- Juist in deze regio mag de bouw niet stilvallen;
- Juist in deze regio mag het vestigingsklimaat niet nog verder aangetast worden (Dit staat ook haaks op de doelen in het MJP);
- Hierbij wordt gewezen op eerdere afspraken tussen EZ, NAM en gemeente;
- We hebben niets voor niets als regio aangegeven dat NAM op afstand moet: De inschatting van de Stad Groningen is op basis van de ervaring dat je al snel tot de conclusie kan komen dat het doel (geen stagnatie bouw, te bepalen door vertragingen productie, arbitragezaken) onder druk komt te staan, omdat het vooral gaat over de invulling/uitvoering van de regeling (houding, keuzes) door NAM. Volgens de Stad blijven signalen komen dat de huidige werkwijze binnen de 0,1g aardbevingsbestendig bouwen ontmoedigt, vanwege doorlooptijden, steeds gewijzigde regels en financiële gevolgen voor eigenaren (die opdraaien voor tekort tussen daadwerkelijk meerkosten en vergoeding die NAM wil geven). Signalen die de stad uit de gehele sector ontvangt, maar ook de

grootste werkgevers (UMCG, RUG, Hanze etc) hebben dossiers lopen. Omdat geen van de partijen belang heeft bij onrust over de bouwontwikkeling blijven veel gevallen zich achter de schermen afspelen. Je ziet de parallellen met de schadeafhandeling en het langzame proces om het te ontvlechten.

Advies:

- Vanuit de regio een voorlopig standpunt innemen over al dan niet instemmen met de voorliggende regeling;
- Het tijdelijk bestuurlijk platform het mandaat geven om gesprekken te voeren/druk te zetten.
- De nieuwbouwregeling agenderen voor het NBO op 6 december 2016

WAARDEVERMEERDERINGSREGELING (WVR)

Inhoud

- Bij de toekenning van de middelen in de voorjaarsnota schreef minister Kamp op 6 juni 2016 aan de Tweede Kamer.

'Met de motie Bosman c.s. (TK 33 529, nr. 242) heeft uw Kamer verzocht om bij de behandeling van de komende voorjaarsnota met een voorstel te komen voor behoud van de waardevermeerderingsregeling in de oude vorm of een vergelijkbare regeling. Verder heeft uw Kamer met de motie Bosman en Jan Vos (TK 32 849, nr. 64) verzocht om de zorgen die zijn ontstaan over mogelijke overtekening van de aangepaste waardevermeerderingsregeling die tot 31 januari 2016 geopend was mee te nemen bij de uitvoering van de voornoemde motie Bosman c.s. Nu de financiële kaders helder zijn, heb ik de NCG gevraagd om samen met de regio de specifieke wijze waarop het budget kan worden ingezet uit te werken. Mijn inschatting is dat de beschikbaar gestelde middelen voldoende ruimte bieden om invulling te geven aan de wens van uw Kamer om tot een combinatie te komen van verduurzaming en versterking van gebouwen alsmede het bieden van compensatie voor de overlast van schade, in lijn met de motie Bosman c.s. Ik zal uw Kamer over de meer precieze invulling informeren na de besprekingen tussen de regio en de NCG'.

- In de bestuurlijke stuurgroep NCG van 1 september 2016 heeft de regio aan de NCG geadviseerd de waardevermeerderingsregeling te continueren, met uitzondering van de mogelijkheid om ook € 4.000 te ontvangen wanneer sprake is van aankoop van een woning. Continuering betekent: inwoners uit de hele provincie kunnen wanneer zij meer dan € 1.000 aan erkende schade hebben een beroep doen op de WVR voor maximaal € 4.000. De maatschappelijke stuurgroep heeft eenzelfde advies gegeven.
- De NCG heeft aangegeven beide adviezen door te geven aan de minister
- Officieel hebben wij tot nu toe nog geen reactie van de minister op ons advies ontvangen.
- Officieus hebben wij via de NCG vernomen dat de minister het advies niet onverkort wil overnemen maar voorstelt om aan de WVR een eis toe te voegen en wel '€ 4.000 kan worden toegekend als de ontvanger van het geld verklaart de geleden schade ook daadwerkelijk te laten herstellen'.
- De vraag is of de regio deze aanvullende eis kan/wil onderschrijven.

Overweging:

- De aanvullende eis van de minister beperkt de handelingsvrijheid van de inwoners. Los van de discussie of het verstandig is om geleden schade niet te willen herstellen blijft het altijd de keus van de inwoners zelf om de door hen geleden schade te herstellen of niet.
- Door de aanvullende eis nu 'ineens' in het leven te roepen ontstaat ook ongelijkheid ten opzichte van de inwoners die onder de oude regeling zelf een keuze hadden.
- Handhaving op de aanvullende eis zal in de praktijk ingewikkeld zijn, veel tijd en geld kosten en zal frustratie opleveren bij inwoners.
- De WVR wordt door de regio gezien als een compensatie voor inwoners voor de beleefde ellende als gevolg van de aardbevingen. Door dit nu aan herstel van schade te koppelen wordt de compensatie-gedachte los gelaten.
- Omdat we de inzet van minister Kamp slechts officieus kennen hebben we nog niet de mogelijkheid om hier officieel (naar buiten toe) op te reageren
- In aanloop naar het NBO kan de regio op 5 december in de stuurgroep NCG zijn standpunt aan de NCG duidelijk maken.

Advies

- Vanuit de regio niet in te stemmen met de aanvullende voorwaarde van de minister.
- Hameren op een spoedig besluit van de minister, conform het advies van beide stuurgroepen.
- Het standpunt unaniem in de stuurgroep NCG van 5/12 én in het Nationaal Bestuurlijk Overleg van 6/12 naar voren brengen.

KOOP**Inhoud**

- De commissie Meijdam, adviseert in zijn eindrapport van 14 december 2015, aan de minister om een opkoopregeling te realiseren voor de meest kwetsbare woningen die niet voldoen aan de voorgestelde grenswaarde (10^{-4}).
- De minister geeft in zijn reactie op het eindrapport aan dat dit advies door de NCG zal worden betrokken in zijn MJP.
- Professor Boelhouwer van OTB gaf in opdracht van de voormalige Dialogotafel het advies, binnen het Meerjarenprogramma een specifieke groep mensen de mogelijkheid te geven om van een opkoopregeling gebruik te maken.
- De NCG schrijft in het MJP 2016-2020 dat de komende periode wordt onderzocht welke mogelijkheden kunnen worden ontwikkeld, om bewoners extra ondersteuning te bieden in het verkoopproces, waarbij opkoop in het uiterste geval een alternatief kan zijn.
- In mei 2016 is uiteindelijk onder protest van de beide stuurgroepen een pilot Koopinstrument gestart omdat NAM niet meer dan € 10 miljoen beschikbaar wilde stellen.
- Aan de hand van de uitkomsten van de pilot zal over een vervolg van de pilot besloten worden

Overweging:

- De pilot heeft in een grote behoefte voorzien: er waren vele malen meer aanmeldingen voor de koopregeling dan beschikbare plaatsen (55 huizen) binnen de koopregeling;

- De verkoopsnelheid en de waardeontwikkeling van koopwoningen is verslechterd ten opzichte van vergelijkbare gebieden. Dit geldt het meest voor woningen boven een bepaalde drempelwaarde (ca. €250.000). Juist deze woningen zijn uitgeloot bij de proef Woningeninstrument;
- Inwoners moeten het gebied *kunnen* verlaten;
- Er in het concept-MJP 2017-2021 slechts wordt gesproken dat er in 2017 invulling wordt gegeven aan de vraag **of en op welke wijze** vervolg op de pilot Koopinstrument gaat komen;
- Dit geen houvast biedt voor de inwoners en dus niet bijdraagt aan het herstellen van vertrouwen en het bieden van perspectief;

Advies

- Unaniem pleiten voor opname van een (voorwaardelijke) koopregeling in het MJP in de Bestuurlijke Stuurgroep NCG van 5/12, waarbij niet het budget leidend is maar de maatschappelijke noodzaak;
- Indien de NCG hierin niet meegaat, dan dit punt opschalen naar het NBO van 6/12 en binnen dit overleg het standpunt als Regio unaniem naar voren brengen.

Termijn om binnen vijf jaar 'op norm te komen' voor versterking

Inhoud

- Conform het besluit van het kabinet mag er geen onderscheid zijn in de veiligheid in Groningen ten opzichte van andere delen van het land. Daarvoor is op basis van het advies van de commissie Meijdam de norm 10^{-5} vastgesteld.
- Het kabinet heeft besloten dat binnen vijf jaar na 1-1-2016 (dus uiterlijk 31-12-2020) alle gebouwen in de aardbevingsregio op het juiste veiligheidsniveau zijn. De minister haalt dit in het instemmingsbesluit nogmaals aan door te stellen dat: "*.. uit de stelling van NAM dat de "veiligheid voor bewoners voldoende is gewaarborgd", kan worden afgeleid dat NAM ervan uitgaat dat de versterkingsopdracht binnen een termijn van vijf jaar wordt voltooid. Dat is immers de termijn waarbinnen, volgens het kabinet, alle woningen in de regio moeten voldoen aan de veiligheidsnorm.*"
- Kortom: de regio gaat ervan uit dat de termijn voor 'het op norm brengen van de woningen' vijf jaar is (dus berekening én versterking).
- Uit het concept-MJP blijkt dat de NCG een andere redenatie volgt, te weten binnen vijf jaar beoordelen en vervolgens binnen vijf jaar versterken.
- Conclusie: er zit verschil tussen het besluit van het kabinet en de wijze waarop de versterking nu in het MJP is verwoord
- Het is voor de regio van belang om over de termijn van vijf jaren duidelijkheid te hebben omdat eventuele vertraging van de versterkingsoperatie wat de regio betreft gevolgen moet hebben voor het winningsniveau. Immers bij onvoldoende versterking is sprake van onveilige situaties en dus billijk dat verlaging van het winningsniveau.

Overweging

- Uit verschillende documenten (zie bijlage bij deze annotatie) blijkt dat het ministerie uitgaat van een versterkingsperiode van vijf jaren te weten meteen na vaststelling van het eerste MJP (dus de periode 1-1-2016 tot 31-12-2020)
- Voor de regio is het van belang deze jaartallen terug te zien in het MJP

Advies

- Als regio in de bestuurlijke stuurgroep van 5/12 eisen dat de periode van vijf jaar zoals de minister deze bedoeld heeft, in het MJP verwoord worden
- Indien de NCG hier niet in mee wil gaan, dan dit punt opschalen naar het NBO van 6/12 en de minister hierop aanspreken.

Handhaving: VTH en BRZO

1. VTH (vergunningen, toezicht, handhaving)

Inhoud

- In het MJP komen op verschillende plaatsen de VTH taken van de provincie en gemeenten aan de orde;
- Om als overheden de handhavingstaak goed uit te kunnen voeren is het van belang om over wettelijke normen te beschikken waarop getoetst/gehandhaafd kan worden;
- De NPR is op dit moment nog geen wettelijke norm maar slechts een richtlijn die niet verplichtend opgelegd kan worden;
- Dit maakt een adequate handhaving waar de NCG in het MJP aan refereert niet mogelijk;
- De overheden onderschrijven de noodzaak van handhaving en willen hierover, bij gebrek aan wettelijke normen, de verwachtingen van de NCG hierover afstemmen.

Overweging

- Het is nodig dat tussen NCG en regio duidelijkheid is over de haalbaarheid van de verwachtingen voor inzet van handhaving.

Advies:

- In de bestuurlijke stuurgroep op 5/12 voor te stellen aan NCG om op korte termijn regionale expertsessies te beleggen en verwachtingen en mogelijkheden rondom handhaving te bespreken.

1. BRZO

Inhoud

Het Besluit risico zware ongevallen (Brzo) is van toepassing op bedrijven met een grote hoeveelheid gevaarlijke stof in hun installaties. GS zijn het coördinerende bevoegde gezag. De andere bevoegde gezagen zijn de Veiligheidsregio, de Inspectie-SZW en de Waterschappen. Door het ontbreken van een beoordelingsnorm / beoordelingsmethode voor het veiligheidsrisico's van installaties door bevingen t.g.v. aardgaswinning kunnen de bedrijven niet starten met het Fase-2 onderzoek en kunnen zij op dit punt de verplichting uit het BRZO niet volledig invullen. Door het ontbreken van een norm / methode kunnen GS hun rol als bevoegd gezag in het toezicht op de naleving van het Brzo niet naar behoren invullen. Een beleidsuitspraak van de minister kan de verplichting op korte termijn nuanceren / verlichten / (tijdelijk) wegnemen. De precieze uitwerking is afhankelijk van de woordkeuze van de minister.

De NCG heeft op 16 november informeel aangeboden om het verzoek tot een beleidsuitspraak in het Meerjarenprogramma op te nemen.

Overweging

- BRZO-bedrijven zijn bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen in hun installaties. De bedrijven onderzoeken het veiligheidsniveau en zo nodig versterkingsmaatregelen. Zij hebben het onderzoek gesplitst in vier fases, Fase 0, 1, 2 en 3.
- Het coördinerend bevoegde gezag (in dit geval Gedeputeerde Staten) en de regio zien dat BRZO-bedrijven in de afgelopen jaren met Fase-0 en Fase-1 onderzoeken informatie over het aardbevingsrisico door aardgaswinning voor hun installaties en hun bedrijfsvoering hebben verzameld.
- Zij zien een breed draagvlak voor het standpunt dat aardgaswinning-geïnduceerde aardbevingen geen negatieve invloed mogen hebben op het veiligheidsniveau van de bedrijven.
- Zij constateren dat de Fase-2 en Fase-3 onderzoeken nog niet zijn uitgevoerd, terwijl die onderzoeken de noodzaak van eventueel noodzakelijke versterkingsmaatregelen in beeld zullen moeten brengen.
- Zij begrijpen dat de bedrijven nog niet aan de Fase-2 onderzoeken kunnen beginnen, omdat de beoordelingsmethode daarvoor nog niet is vastgesteld.
- Zij hebben in de afgelopen jaren meermaals om een beoordelingsmethode aan het ministerie van I&M gevraagd.
- Zij vernemen dat de methode pas in de tweede helft van 2017 zal worden vastgesteld en roepen de minister op de beoordelingsmethode zo snel mogelijk vast te stellen.
- Zij zien dat het bevoegd gezag door het ontbreken van de beoordelingsmethode niet adequaat kan toezien op het niet-naleven van het BRZO op het punt van aardgaswinning-geïnduceerde aardbevingsrisico.

Advies:

1. In het NBO van 6 december de minister aanspreken op het nog steeds ontbreken van de beoordelingsmethode.
2. In het NBO aandringen op een ministeriële beleidsuitspraak over het toezicht op het niet-naleven van het BRZO op het punt van het aardgaswinning-geïnduceerde aardbevingsrisico.

Financiële basisafspraken

Inhoud

- De ontijdigheid van de noodzakelijke investeringen gaan vaak de draagkracht van de individuele deelnemers te boven.
- Voor het slagen van de uitvoering van het MJP zijn voldoende financiële middelen absoluut noodzakelijk.
- Eind vorig jaar heeft het kabinet vastgesteld dat "*...er aanvullende middelen nodig kunnen zijn om, daar waar de bestaande budgetten voor versterking, leefbaarheid en kansrijk Groningen binnen de eerder vastgestelde middelen uit het bestuursakkoord en de betreffende begrotingen van overheden en instellingen te kort schieten, toch toekomstbestendig te investeren. Het kabinet heeft daarom de NCG gevraagd inzichtelijk te maken wat de omvang is van deze eventueel benodigde middelen voor onder meer onderwijs, zorg, cultureel erfgoed en openbare ruimte en zal op basis daarvan, waar nodig, dekking zoeken. Daarbij stelt het kabinet vast dat de aansprakelijkheid van NAM het uitgangspunt is, dat de bestaande (financiële) verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld op het terrein van onderwijs en zorg, onveranderd blijven en dat de NCG binnen dat kader een regierol vervult*" (blz. 127 concept-MJP).
- Wij willen de bevestiging van de NCG dat hij de komende maanden daadwerkelijk inzichtelijk maakt welke middelen nodig zijn en hoe dit gedekt zal worden.
- Het gaat dan concreet om de sectorale aanpak bij zorg, monumenten, infra en industrie.

Advies:

1. In de stuurgroep van 5/12 de NCG vragen naar de stand van zaken. Wat gaat de NCG bij de VJN 2017 vragen?
2. Tijdens de stuurgroep op 5/12 met de NCG bespreken of een gezamenlijke strategie nodig is richting de minister om druk te zetten om hem middelen bij de VJN te laten claimen binnen het kabinet.

Wetsvoorstel positie NCG

Naar verwachting wordt maandag 21 november eind van de middag het nieuwe wetsvoorstel ontvangen. Zodra deze is ontvangen zal het DB regio hier op geannoteerd worden. De annotatie zal worden nagezonden.

BIJLAGE

Citaten uit brieven en handelingen waaruit blijkt dat de minister uitgaat van een versterkingsoperatie van vijf jaar na 1-1-2016

1. (Handelingen TK, 26-01-2016, 46-24-43)

"Dan de versterkingsopgave. Aan de hand van de contourenkaart wordt die nader ingevuld en bekijken we waar de risico's het grootst zijn. Dat is in het centrumgebied van Loppersum. Van daaruit beginnen we met de versterking. We hebben ook bekeken hoeveel er moet worden versterkt. Berekend is dat bij een aardgaswinningsniveau van 27 miljard kuub per jaar, 3.100 gebouwen versterkt moeten worden. Je weet echter niet precies welke gebouwen dat zijn. Je moet dus speling hebben om de gebouwen die in ieder geval versterkt moeten worden, ook te bereiken. Deskundigen zeggen dat je een factor 2 tot 3 moet nemen om veilig te zitten. Ik heb de factor 3 toegepast: 3 keer 3.100 is 9.300; dat heb ik naar boven, naar 10.000, afgerond.

De ambitie is dus om 10.000 gebouwen te versterken. Die gebouwen moeten voldoen aan de norm 10-5. Daar hebben we het net over gehad; die norm geldt ook voor de rest van het land. Om daaraan te kunnen voldoen, moeten die 10.000 gebouwen worden versterkt. De ambitie is om dat in vijf jaar te realiseren. Dat zal nu nader moeten worden uitgewerkt. Het is een grote ambitie, omdat daarvoor in vaak kleinschalige omgevingen veel activiteiten met een heel grote impact moeten worden ontplooid.

2. (TK 33529, 214, pag 8, lijst van vragen en antwoorden)

Vraag 22 Wat is het effect op de gasproductie als de verstevigingsoperatie niet binnen 5 jaar afgerond kan worden?

Bij een productie van 27 miljard m³ per jaar is de statistische inschatting op basis van risico's is dat er tussen de 9.000 en 10.000 gebouwen moeten worden versterkt. Het kabinet heeft in de besluitvorming over de gaswinning rekening gehouden met de haalbaarheid van de versterkingsopgave en de thans vastgestelde opgave wordt haalbaar geacht. Of de versterkingsopgave ook daadwerkelijk aansluit bij de praktijk moet duidelijk worden uit de eerste ervaringen van de NCG met de gebiedsgerichte benadering in 2016. Of het daadwerkelijk lukt om alle gebouwen ***binnen de termijn van vijf jaar*** op norm te brengen hangt af van de uiteindelijke versterkingsopgave en de voortgang van de versterkingsoperatie. De definitieve versterkingsopgave moet worden vastgesteld op basis van inspecties.

3. (TK 33529, 212, pag 4-5, Kamerbrief 18 december 2015)

Uit de onderzoeken van NAM (zie bijlage) blijkt dat bij een productieniveau van 27 miljard m³ een versterkingsopgave van 3100 gebouwen in de komende vijf jaar hoort. (...) Experts (...) adviseren om de door NAM genoemde versterkingsopgave (...) met een factor 3 te vermenigvuldigen om tot een aantal te versterken gebouwen te komen dat beter aansluit bij de realiteit. Daarmee komt de versterkingsopgave ***voor de komende vijf jaar*** tussen de 9.000 en 10.000 gebouwen te liggen.

4. (TK 33529, 212, pag 6, Kamerbrief 18 december 2015)

Uitgangspunt was dat sprake is van een verantwoord niveau indien door middel van een combinatie van een winningsplafond en het versterkingsprogramma van gebouwen binnen een redelijke termijn kan worden voldaan aan de veiligheidsnorm. Op maandag 16 november 2015 heeft NAM de resultaten van het

aardbevingsonderzoek inzake de gaswinning openbaar gemaakt. De eerste vraag aan NAM was om in kaart te brengen welk niveau van winning in combinatie met een versterkingsprogramma binnen de vastgestelde veiligheidsnorm haalbaar is. Uit het onderzoek blijkt dat een productieniveau van 33 miljard m³ met de daarbij horende versterkingsopgave van 4.000 gebouwen **in de komende vijf jaar** voldoet aan de veiligheidsnorm en invulling geeft aan het gevraagde «verantwoorde niveau». Na toepassing van de hiervoor genoemde correctiefactor 3 zou dat uitkomen op 12.000 gebouwen.

5. (Instemmingsbesluit gaswinning 30 september 2016)

".. uit de stelling van NAM dat de "veiligheid voor bewoners voldoende is gewaarborgd", kan worden afgeleid dat NAM ervan uitgaat dat de versterkingsopdracht **binnen een termijn van vijf jaar** wordt voltooid. Dat is immers de termijn waarbinnen, volgens het kabinet, alle woningen in de regio moeten voldoen aan de veiligheidsnorm."

6. (Ambtelijke powerpointpresentatie SG Camps ministerie EZ 19 oktober 2016 voor wetsvoorstel positionering NCG)

Aanleiding voor wetsvoorstel:

- Behoefte om te komen tot meer eigenstandige positie NCG inclusief bevoegdheden en doorzettingsmacht vanwege:
- Terugkerend debat over onafhankelijkheid NAM bij schadeafhandeling en versterken
- Breekpunt vertrouwen regio m.b.t. schadeprotocol eind augustus
- Positie NCG t.o.v. NAM, Minister van EZ en Regio
- **Urgentie o.a. commissie Meijdam: in 2020 versterkingsopgave gereed**
- Motie Van Veldhoven 15-09-2016